

עמותת היווט (חיים באמהרית) - דף מידע

מחברי המאמר

מוריה מזל טדלה

נוצר ב-6/15/2013 | עודכן לאחרונה ב-12/3/2013

היסטוריה

בחיפה והצפון מתגוררים למעלה מ-10,000 מעולי אתיופיה וצאצאיהם. רבים מהם חיים במשפחות שהכנסותן מתחת לקו העוני. הקשיים הכלכליים מונעים מילדי המשפחות השתתפות בפעילויות חינוך והעשרה במסגרות החינוך הבלתי פורמאלי.

עמותת 'היווט' ('חיים' באמהרית) הוקמה בשנת 2001 על ידי קבוצת נשים אקדמאיות ממוצא אתיופי, תושבות חיפה, בעלות מודעות חברתית ופוליטית גבוהה. התארגנות החלה עוד בשנת 1993, לאחר שהן חוו על בשרן את הקשיים במעבר מאתיופיה לישראל. מצבה העגום של הקהילה האתיופית בארץ הניע אותן לפעול למען בני עדתם בעזרת הידע שרכשו בתחום החינוך. הן החלו להגיש עזרה מגוננת לילדים, נשים ומשפחות אתיופיות במטרה לרכך עבורן את תהליך הקליטה ולהזניק אותן לדרך חדשה, עצמאית ומאושרת. כך הוקמה העמותה לסיוע סוציאלי, חינוכי וכלכלי ליוצאי אתיופיה באזור חיפה והצפון.

עמותת היווט
מזל טדלה

מטרות

המטרה העיקרית של העמותה היא לסייע בשילוב יוצאי אתיופיה בכל תחומי החיים בחברה הישראלית. הדגש הוא על פעילות בזירה העירונית, תחת העקרונות המנחים הבאים:

- מנהיגות מתוך הקהילה מסוגלת לסייע בדרך הטובה ביותר לקהילה עצמה.
- המענה לצרכי אוכלוסיית יוצאי אתיופיה צריך להינתן תוך רגישות לתרבותם הייחודית ולמסורתם.
- יש להתייחס למכלול צרכי המשפחה ולחזק אותה במיוחד בתחומי הפעילות המתייחסים לילדים ובני נוער.

עמותת היווט
מזל טדלה

פעילות

העמותה עוסקת בחינוך בלתי פורמאלי והפעילות מיועדת לילדים בני העדה

האתיופית.

עמותת 'היווט' מפעילה 2 מרכזים - בקרית מוצקין ובקרית ביאליק וכן מרכז נוער בקרית ים. המרכזים פועלים בין השעות 16:00-22:00 במשך חמישה ימים בשבוע. כל מרכז מופעל על ידי שני מדריכים יוצאי הקהילה, המשמשים כמודל חיובי לחיקוי עבור בני הנוער. טווח הגילאים הוא 13-18.

מדובר בלמעלה מ-700 ילדים ובני נוער. אין הבחנה בין עולים חדשים, לעולים ותיקים ולילידי הארץ. רוב הפעילויות מתקיימות בשכונות מצוקה שבהן מתרכזות משפחות רבות מהקהילה האתיופית. עם זאת, העמותה לא מונעת סיוע מנוער שלא שייך לקהילה. במסגרת פרויקט להתפתחות הילד, הפעילות היא גם מול אימהות. בראיון עם ריקי טגבה, המנכ"לית של העמותה, הובהר כי: "אוכלוסיית היעד תלויה בתקציב, אך ברמה העקרונית האג'נדה מדברת על חינוך מהגיל הרך ועד הבגרות".

העמותה פעילה בוועדות העירוניות בחיפה ומקשרת בין הממסד לקהילה. ברמת הפרט, העמותה מחזקת את כוחם של ההורים על ידי העברת סדנאות העצמה בתחומים שונים.

העמותה מפעילה מועדונים ומרכזי למידה והעשרה בשעות אחר הצהריים ובני נוער. הילדים נהנים במרכזים מארוחה חמה, שיעורי העשרה, תמיכה של סטודנטים חונכים, מורה טיפולית לתלמידים הסובלים מקשיי למידה וכן מגוון חוגים והפעלות. מרכזי הנוער מיועדים בעיקר לבני נוער יוצאי אתיופיה ונעודו לספק להם מקום שהות חיובי, המעניק מסגרת ותוכן לשעות הפנאי ויד מכוונת. בנוסף, פעילות המרכזים מיועדת למנוע תופעות של שוטטות, חשיפה לפעילות עבריינית המתרחשת בשכונות המצוקה ואיתור בני נוער עם בעיות מיוחדות כדי להפנותם לגופים מטפלים.

פעילות נוספת של העמותה היא תוכניות הדרכה ביתיות לאימהות לילדים בגיל הרך. למשל, תוכנית "אם לאם": הדרכה ביתית המעצימה את כוחה של האם כמחנכת, מחזקת את מערבותה בתהליך התפתחות הילד ומסייעת להתפתחות התקינה של התינוק.

בנוסף מתקיימות סדנאות להעצמת הורים. מטרת הסדנאות היא לחזק ולהעצים את כוחם של ההורים. הסדנאות מרחיבות את מודעות ההורים לתפקידם, מעמדם, החובות והזכויות שלהם. הסדנאות גם מעודדות יצאה לעבודה והשתלבות באורח החיים המודרני בחברה הישראלית. התוכנית מתייחסת לשונות התרבותית ומחזקת את הסמכות והביטחון העצמי של ההורים, שנפגע קשות עם המעבר לישראל.

שיתופי פעולה מתקיימים עם העיריות של הערים הרלוונטיות, המסייעות בגיוס כוח אדם ופעילויות לילדים ולנוער. ריקי טגבה, מנכ"לית העמותה, מספרת ש"שיתופי פעולה מתקיימים עם כל מי שנוגע לעניין המטופל, למשל במקרה שהיה של הטרדה מינית היה שיתוף פעולה עם גורמי החוזה".

בית, פעילים ותחזוקה שוטפת

בראש העמותה עומד וועד מנהל, הממנה את המנכ"ל. מינוי שאר עובדי העמותה מתבצע על ידי המנכ"לית לאחר הוצאת מכרז וראיונות למועמדים המתאימים. המתנדבים של העמותה מגויסים מחברות גדולות כמו "רפאל" ו"קופת חולים כללית", שמקיימות פרויקטים התנדבותיים לעובדיהן.

ריקי טגבה היא מנכ"לית העמותה בשכר (נכון לשנת 2013) ומכהנת בתפקיד מאז 2002, שנה לאחר הקמת העמותה. היא בעלת תואר שני ביעוץ חינוכי. תפקידים אחרים בשכר סללים את אחראית הכספים שהיא ח"ח במקצועה.

רבים מהפעילים בעמותה הם סטודנטים יוצאי העדה האתיופית, שמקבלים מלגת שכר לימוד תמורת שעות תרומה לקהילה במסגרת פרויקט ש"ק (שירות חברתי קהילתי של מנהל הסטודנטים).

מקורות המימון מגוונים. הגב' טגבה מספרת כי יש פעולות של גיוס תורמים ואירועי התרמה אך יש צורך בקשרים כדי להשיג תרומות משמעותיות. לצורך זה הוקמה אגודת יד ידי העמותה, שמסייעת בגיוס הכספים. המממן העיקרי של העמותה הוא "הפרויקט הלאומי" של עולי אתיופיה. לדבריה של הגב' טגבה "הפרויקט הלאומי מממן את מרכזי הנוער, שהעמותה היא הגוף הזכין שלו. כמו כן, העיריות משתפות פעולה בכל הנוגע לכוח אדם, גיוס עובדים והפניית אנשי מקצוע ותקנים".

עמותת היווט
מזל טדלה

עמותת היווט
מזל טדלה

הצלחות, קשיים ותקוות

עמותת היווט
מזל טדלה

עצם קיומה של העמותה הוא הצלחה בפני עצמה, כי הוא מסמן בין השאר לקיחת אחריות עצמית. פרויקטים, כגון מרכזי נוער הפועלים למען מניעת שוטטות, הביאו תלמידים שהוגדרו כ-'נוער בסיכון' למצב של למידה ומסוגלות אקדמית וחלקם אף ניגשו לבחינות הבגרות והצליחו. ההשקעה ההוליסטית והאינדיבידואלית בכל ילד וילדה מוכיחה את עצמה, כאשר ההורים ובתי הספר מדווחים על התקדמות הילדים בלימודים ושיפור בהתנהגות.

הישג בולט נוסף של העמותה הוא חניכות שהתקבלו לראשונה לבית ספר 'צביה' בחיפה, היזוע בדרישות הגבוהות שלו. כמו כן, חניכים של העמותה עושים שנת שירות לפני הגיוס לצה"ל וההישג הוא להביאם למצב של נתינה למרות המצב הכלכלי הקשה.

בזכות התוכנית "אם לאם" של העצמה הורית, תינוקות של הקהילה מתפתחים היטב ומשתלבים בקלות במערכת החינוך. האמהות חכשות כלים שמסייעים להן לגדל את ילדיהן ומקצתן מעבירות את הידע שרכשו לאמהות חדשות בקהילה.

הקשיים של העמותה הם רבים. מדובר בעמותה דלת אמצעים. קהל היעד שלה הוא רחב לעומת המשאבים העומדים לרשותה על מנת לסייע לו. התמיכה מהגורמים הרלוונטיים מצומצמת על אף ההכרה בצרכים הגדולים. בנוסף, הקהילה האתיופית זהירה וחדשנית בכל הנוגע לעמותות, דבר המקשה על הגשת הסיוע המוצע לחברה.

חברי העמותה מקווים להמשיך לעזור לבני העדה ולגשר על הפערים העמוקים שטרם נסגרו. הגב' טגבה מאמינה כי העמותה "תנצח במלחמת ההישרדות שלה וכמו שנאבקו במשך 11 שנים יצליחו להמשיך ולהיאבק לפחות ב-5 שנים הבאות".

מבחינת הקהילה, היא מציגת בצער שהפערים רחוקים מסגירה ונראה כי תהליך ההשתלבות ימשך עוד זמן רב.

פרסום ותהודה

העמותה מפורסמת באינטרנט באמצעות אתר ייעודי. כמו כן, יש לה בלוג ב"דה-מרקר" ודף ב"פייסבוק".

עמותת היווט - דף פייסבוק
עמותת היווט

ארגונים דומים

כתבה בעיתון לאישה על עמותת היוט
עיתון לאישה

- **עמותת "פידל"** (א-ב באמהרית): עמותה במרכז הארץ שהוקמה במטרה לקדם חינך ושילוב חברתי של יוצאי אתיופיה.
- **"האגודה הישראלית למען יהודי אתיופיה"**: פועלת בתחום החינוך והתעסוקה, ונאבקת למען זכותם של יוצאי אתיופיה להיות חלק מהחברה הישראלית באמצעות פעילות של שדולה וסנגור.
- **עמותת "אריאלה"**: פועלת לקידום המצוינות בקרב יוצאי אתיופיה בנס ציונה, ת"א וגדרה. מפעילה פרויקטים לקידום ילדים בעלי כישויות מיוחדים בתחום האומנות, הספורט ועוד.

מאמרים נוספים שעשויים לעניין אותך

- עמותת ויזמות לקליטת יוצאי אתיופיה במערכת החינוך
- מאפייני החינוך בגיל הרך בקרב משפחות של עלי אתיופיה
- מדיניות קליטת תלמידים יוצאי אתיופיה במערכת החינוך
- תלמידים יוצאי אתיופיה בבתי ספר
- יוצאי אתיופיה בחינוך המיוחד
- חינוך והשכלה באתיופיה

ביבליוגרפיה

- ראיון עם הגב' ריקי טגבה, מנכ"לית עמותת 'היוט'. מאי 2013.
- אתר עמותת היוט
- בלוג עמותת היוט ב"דה-מרקר"
- דף פייסבוק של עמותת היוט

[לדף המאמר באתר <<](#)